

Årsredovisning 2017

och landstingsstyrelsens årsrapport 2017

Innehåll

Del 1

Landstingsstyrelsen årsrapport

- Måluppfyllelse
- Hälsöval
- Produktion
- Ekonomiskt resultat

Del 2

VLL Årsredovisning

- Nytt för 2017
- Måluppfyllelse
- Nämndernas resultat
- Ekonomiskt resultat

Landstingsstyrelsens årsrapport 2017

Landstingsstyrelsens årsrapport – samlad bedömning

- Ansträngt ekonomiskt läge
- Utmaningar för att säkra kompetensförsörjning
- Tillgänglighet påverkas av bemanningssituation (77 % besök inom 7 dgr).
Telefontillgängligheten ligger på 79 procent.
- Intresset för e-tjänster ökar.
- Sjukfrånvaron 5,9 %, minskning från föregående år (6,3).
Främst kvinnornas sjukfrånvaro som minskar.
Männens sjukfrånvaro har däremot ökat från 3,4 till 3,7 procent
- Måluppfyllelse: 53 %
- Ekonomiskt resultat ett underskott mot budget med 84 miljoner kronor

Landstingsstyrelsens årsrapport – Måluppfyllelse

- Uppfyller 53 procent av sina mätbara mål
- Bättre än 2016 som var 46 procent

Fullmäktiges inriktningsmål						
	Totalt	Ej mätts	Måluppfyllelse			Kommentar till måluppfyllelse
			Mätbara	Antal	Procent	
Bättre o jämlik hälsa	3	0	3	1	33%	+ Hälsoriskfaktorer hos befolkningen. - Västerbottens hälsoundersökning nås inte för tredje året i rad.
God och jämlik vård	14	4	10	5	50%	+ 1177 vårdguiden, patientbesök på distans (e-hälsa) ökar. HC med HBTQ-utbildad personal resp könsuppdelad statistik ökar. - Bristerna gäller främst tillgänglighet och ekonomi i balans, främst beroende av dyra bemanningslösningar.
Aktiv och innovativ samarbetspartner	4	1	3	3	100%	+ Disputerande medarbetare ökar.
Attraktiv arbetsgivare	6	3	3	1	33%	+ Sjukfrånvaron fortsatt hög men ett trendbrott årets sista månader. Erbjudande om heltid vid tillsvidareanställning uppfylls.
Summa	27	8	19	10	53%	

Landstingsstyrelsens årsrapport - Hälsoval

Bättre och jämlik hälsa

- Hälsöfrämjande insatser har lägre prioritet i en situation med resursbrist
- Deltagande i Västerbottens Hälsoundersökningar minskar, dels beroende resursbrist i vården, men också för att många av deltagarna väljer bort erbjudandet

God och jämlik vård

- Fokusområden i Primärvård, som Diabetes, KOL, Astma samt äldrevård ser ut att ge positiva resultat
- Samtliga Hälsocentraler anser sig ge första linjeinsatser till gruppen barn/unga med psykisk ohälsa
- Täckningsgraden som redovisar Primärvårdens andel av de totala vårdbesöken visar på en förändring mot fler primärvårdsbesök

Landstingsstyrelsens årsrapport - Hälsoval

Säker vård

- Läkemedelsgenomgångar har en stor betydelse för att ge en säker vård till framförallt äldregruppen - stora skillnader mellan olika hälsocentraler

Tillgänglig vård

- Tillgänglighetsbegreppet är under förändring, både vad gäller tekniska möjligheter och vad som ska följas
- Läkartillgängligheten minskar, men samtidigt pågår arbete att på andra sätt tillgängliggöra primärvården
- Telefontillgängligheten ökar

Landstingsstyrelsens årsrapport - Produktion

Samlad produktionsökning på sju procent och ökningen störst inom läkarbesöken

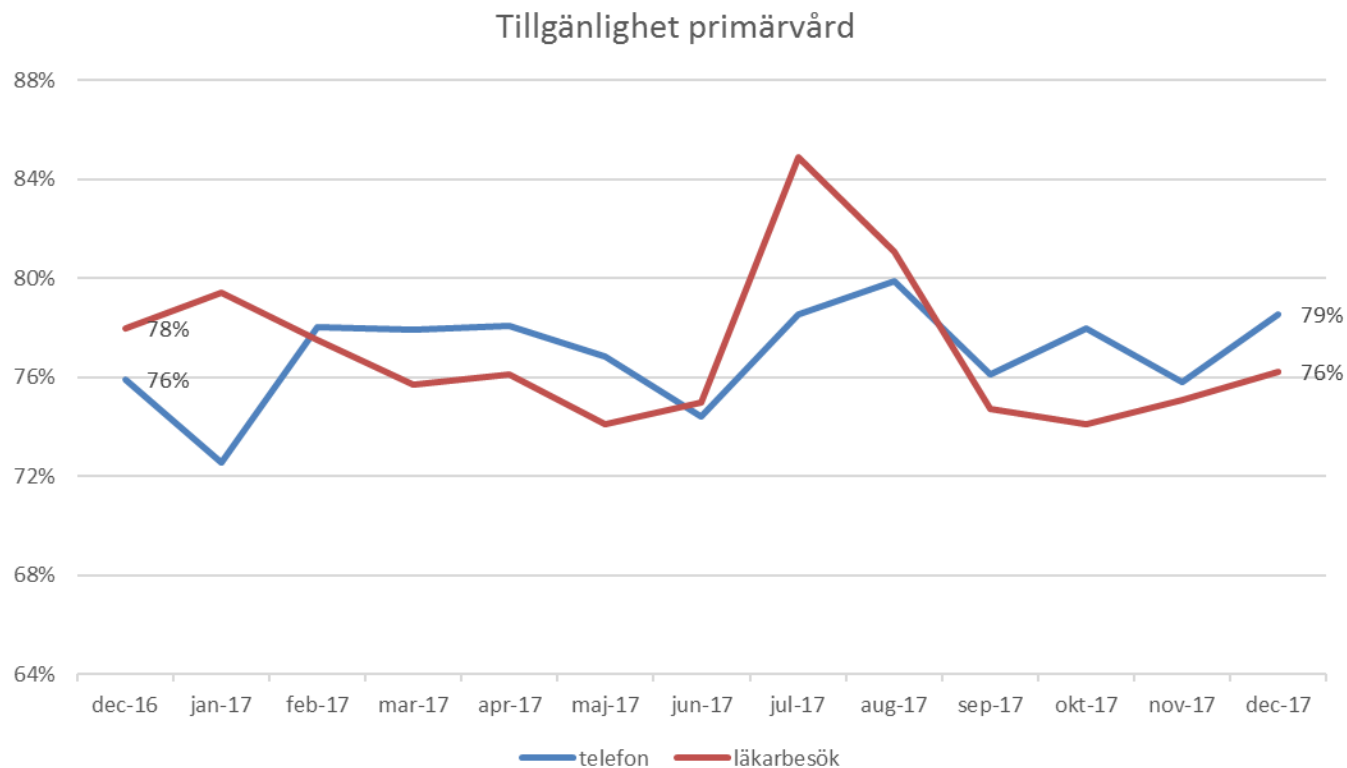
Vårdproduktion i primärvården

Vårdproduktion	2015	2016	2017	Förändring	
				2016	2017
Vårdtillfällen	1 059	1 125	1 160	6%	3%
Vård dagar	8 766	7 981	8 678	-9%	9%
Medelvårdtid	7,3%	6,1%	6,5%	-16%	7%
Beläggning	82%	81%	78%	-1%	-4%
Läkarbesök	218 866	220 483	244 922	1%	11%
Sjukvårdande behandling	426 728	434 202	444 866	2%	2%
Viktad Vårdtjänst	23 670	23 690	25 406	0%	7%

Tillgänglighet primärvård

Andel läkarbesök inom 7 dagar av nybesök och andel besvarade telefonsamtal

Landstingsstyrelsens årsrapport - Ekonomi

Budgetavvikelsen uppgår till 84 miljoner kronor och kostnadsutvecklingen är 7,9 procent

Budgetavvikelse och kostnadsutveckling per verksamhetsområden i mkr och procent

Verksamhetsområde	Utfall 2017	Utfall 2016	Kostnads- utveckling	Budget 2017	Budgetavvikelse	
Primärvård	-1 299	-1 200	8,2%	-1 170	-128	11,0%
Digitalisering	-309	-272	13,8%	-295	-14	4,9%
Service	-398	-378	5,5%	-348	-50	14,4%
Administration	-194	-192	1,2%	-205	11	-5,4%
Anslag	-1 180	-1 092	8,1%	-1 278	98	-7,6%
Verksamhetens nettokostnader	-3 380	-3 133	7,9%	-3 296	-84	2,6%

Landstingsstyrelsens årsrapport - Ekonomi

Största budgetunderskottet inom personalkostnader som uppgår till 132 mkr varav merkostnader hyrpersonal uppgår till 63 miljoner konor. Närvarotiden omräknat i årstjänster visar på 86 årstjänster fler än 2016.

Personalkostnader - budgetavvikelse och kostnadsutveckling

Personalkategorier	Utfall 2017	Utfall 2016	Kostnads- utveckling	Budget 2017	Budgetavvikelse	
Läkare totalt	-528	-480	10,2%	-441	-88	-19,9%
- varav egna anställda	-411	-389	5,8%	-441	29	-6,7%
- varav hyrläkare	-117	-91	29,0%	0	-117	
Omvårdnadspersonal	-363	-333	8,9%	-342	-21	-6,1%
- varav egna anställda	-353	-326	8,3%	-342	-11	-3,3%
- varav hyrpersonal	-9	-7	38,2%	0	-9	
Övriga pers kategorier o övr perskostnader	-744	-691	7,7%	-721	-23	-3,2%
Summa personalkostnader exkl pensionkostnader	-1 635	-1 504	8,8%	-1 503	-132	-8,8%

VLL årsredovisning 2017

Nytt för i år

Ytterligare förfinat och utvecklat årsredovisningens innehåll

- Inledning om länet
- Forskning och utveckling
- Måluppfyllelse i sammanfattning
- Vision

Årsredovisning
2017

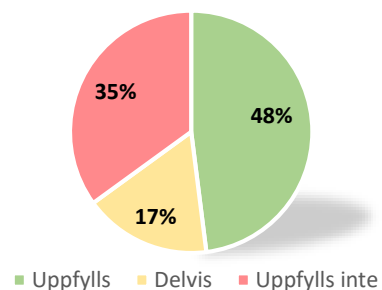
VLL Måluppfyllelse

- 48 procent måluppfyllelse, något sämre än 2016

Årsredovisning 2017

Totalt	81	
<i>Ej mätts</i>	18	
Mätbara	63	
Uppfylls	30	48%
Delvis	11	17%
Uppfylls inte	22	35%

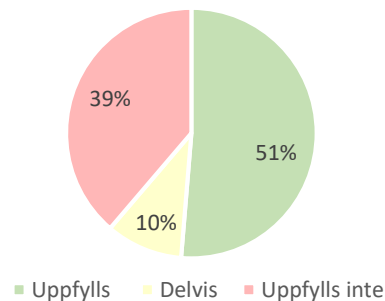
Årsredovisning 2017

Årsredovisning 2016

Mätbara	81	
Uppfylls	41	51%
Delvis	8	10%
Uppfylls inte	32	39%

Årsredovisning 2016

Måluppfyllelse inriktningssmålen

Fullmäktiges inriktningssmål	Måluppfyllelse				
	Totalt	Ejmätts	Mätbara	Antal	Procent
Bättre o jämlik hälsa	10	1	9	6	67%
God och jämlik vård	45	7	38	15	39%
Aktiv och innovativ samarbetspartner	9	2	7	5	71%
Attraktiv arbetsgivare	17	8	9	4	44%
Summa	81	18	63	30	48%

Måluppfyllelse inriktningssmålen

Fullmäktiges inriktningssmål			Måluppfyllelse			Kommentar till måluppfyllelse
	Totalt	Ej mätts	Mätbara	Antal	Procent	
Bättre o jämlik hälsa	10	1	9	6	67%	+ Folkhälsoarbete och arbete med HBTQ och våld i nära relationer. -
God och jämlik vård	45	7	38	15	39%	+ 1177 vårdguiden, patientbesök på distans (e-hälsa) och antalet utskrivningsklara patienter på sjukhusen minskar. - Bristerna gäller främst
Aktiv och innovativ samarbetspartner	9	2	7	5	71%	+ Disputerande medarbetare.
Attraktiv arbetsgivare	17	8	9	4	44%	+ Sjukfrånvaron fortsatt hög men ett trendbrott årets sista månader. Erbjudande om heltid vid tillsvidareanställning uppfylls. -
Summa	81	18	63	30	48%	

Styrelsernas och nämndernas resultat

Årsredovisning 2017, per nämnd/styrelse	Målupp fyllelse	Ekonomiskt resultat
	Procent	Miljoner kronor
Landstingsstyrelsen	53%	-84
Hälso- och sjukvårdsnämnden	41%	-271
Nämnden för funktionshinder och habilitering	53%	-6,2
Nämnden för folkhälsa och primärvård i Umeåregionen	100%	0,4
Nämnden för folkhälsa och primärvård i Skellefteå- och Norsjöområdet	94%	0,2
Nämnden för folkhälsa och primärvård i södra Lappland	100%	0,2
Samverkansnämnden	100%	0,1
Patientnämnden	100%	0,3
Folkhögskolestyrelsen	Hög	0,3
Måltidsnämnden	100%	0,7
Kostnämnen	Hög	0,5

Ekonomiskt resultat 2017- Stort underskott i verksamheten, men omplaceringar enligt ny policy gav ett resultat nära budget

Resultat VLL - 2017						
Belopp i miljoner kronor (mkr)						
	Utfall 2017	Utfall 2016	Kostnadsutveckling	Budget 2017	Ack budgetavvikelse	
Landstingsstyrelse	-3 380	-3 133	7,9%	-3 296	-84	-2,6%
Hälso- och sjukvårdsnämnd	-4 448	-4 188	6,2%	-4 177	-271	-6,5%
Nämnd för funktionshinder o hak	-98	-94	4,7%	-92	-6	-6,7%
Övriga	-28	-25	11,9%	-30	1	4,7%
Verksamhetens nettokostnader	-7 955	-7 440	6,9%	-7 596	-360	-4,7%
Skatteintäkter	6 259	5 740	9,0%	6 280	-21	-0,3%
Generella statsbidrag	1 617	1 603	0,9%	1 534	83	5,4%
Summa skatter o statsbidrag	7 877	7 344	7,3%	7 814	62	0,8%
Finansnetto	224	193	15,7%	-64	288	450%
TOTALT	145	97		155	-10	-6,4%

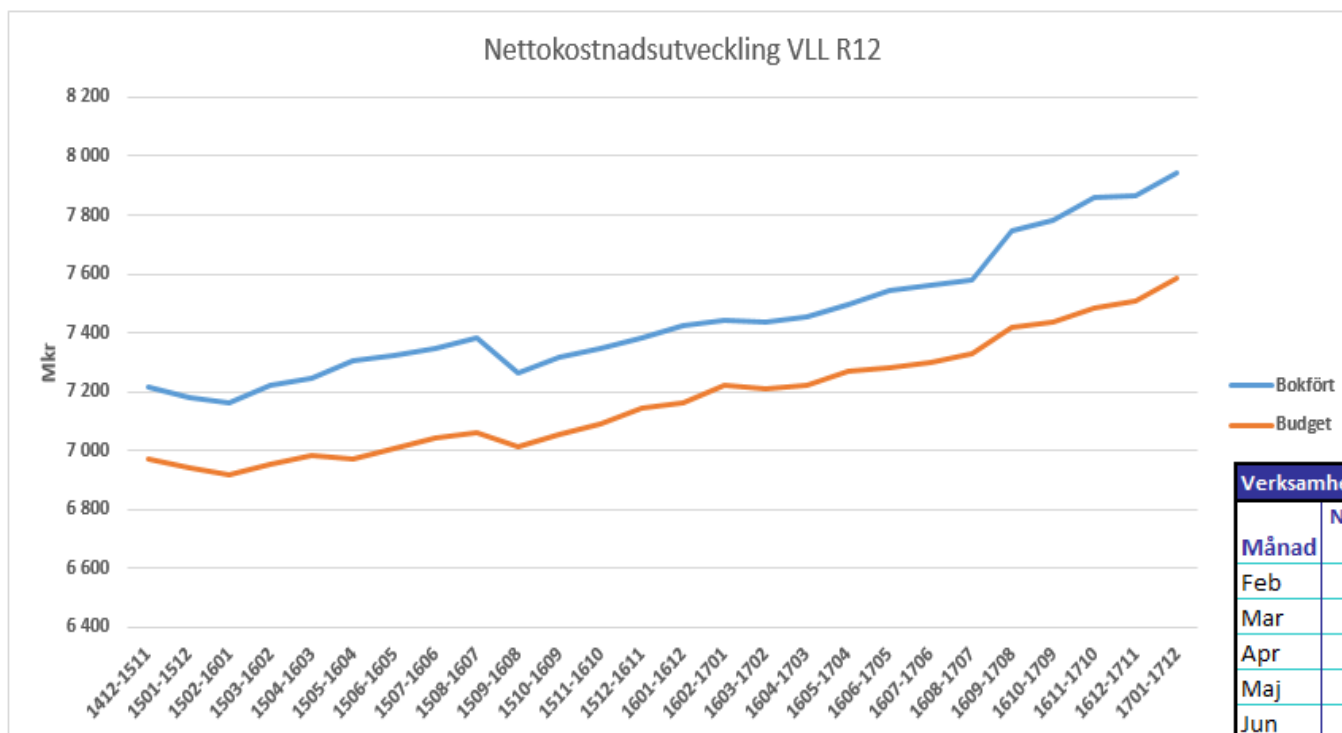
Finansiella mål 2017

- 0,2 % från måluppfyllelse ekonomiskt resultat...

Det ekonomiskt resultatet uppgår till minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	1,8%	
Pensionsåtaganden ska vid utgången av 2017 vara finansierat till minst 38 procent .	38 %	
Landstingets återinvesteringar ska finansieras utan extern upplåning. Lånefinansiering kan ske av strategiska investeringar upp till maximalt 10 procent av skatteintäkter och statsbidrag.	5%	

Verksamhetens nettokostnader

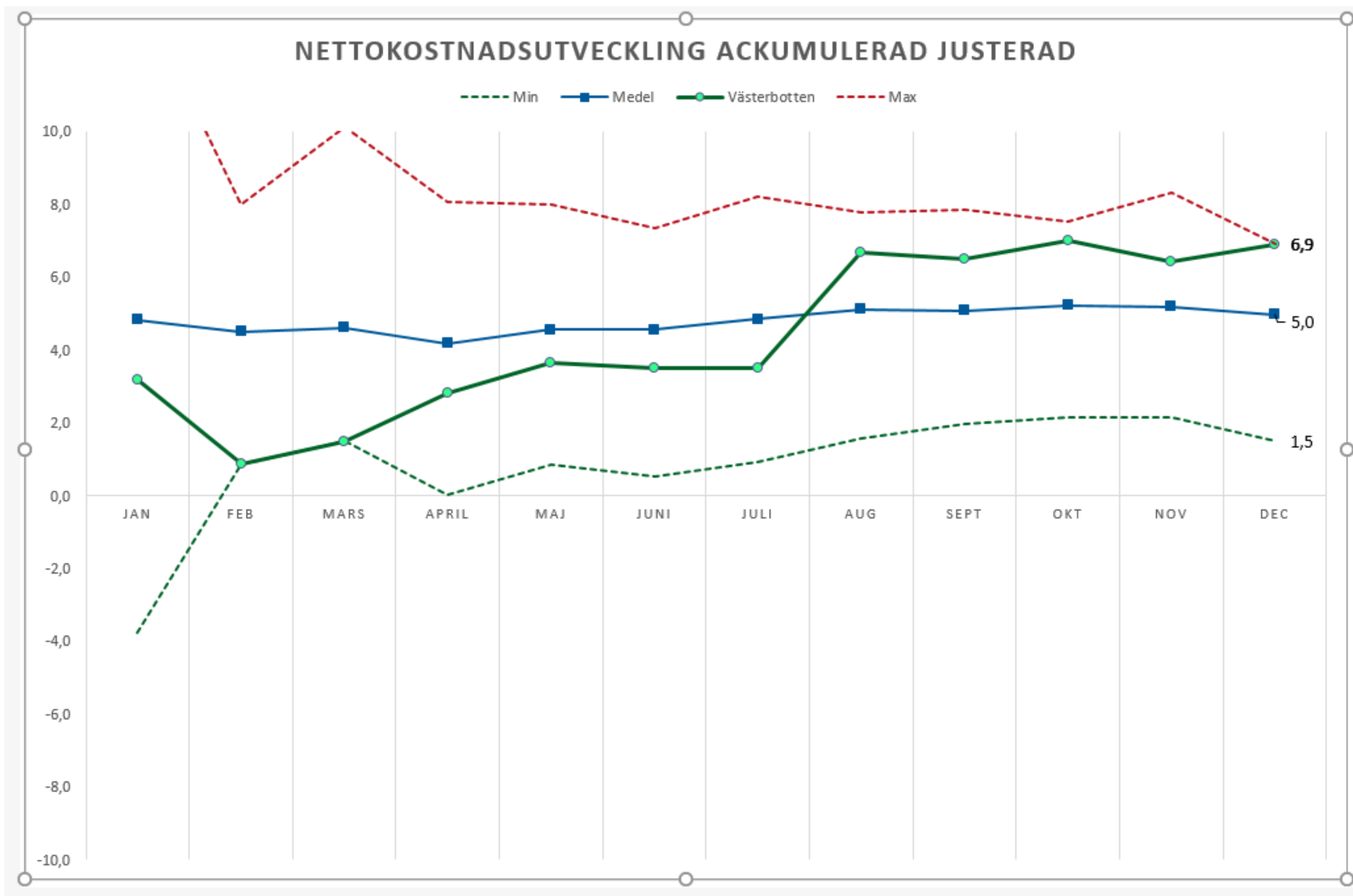
- 6,9 % kostnadsökning och budgetavvikelsen uppgår till -4,7 %

Månad	Verksamhetens nettokostnad			Ackumulerade värden	
	Nettokostnads- utveckling %	Budget- avvikelse mkr	Budget- avvikelse %	Budget- avvikelse mkr	Budget- avvikelse %
Feb	0,9%	-22	-1,7%		
Mar	1,5%	-54	-2,8%		
Apr	2,8%	-84	-3,3%		
Maj	3,7%	-129	-4,0%		
Jun	3,5%	-194	-5,1%		
Jul	3,5%	-209	-4,9%		
Aug	6,7%	-245	-5,0%		
Sep	6,5%	-293	-5,3%		
Okt	7,1%	-331	-5,3%		
Nov	6,4%	-360	-5,2%		
Dec	6,9%	-360	-4,7%		

Nettokostnadsutveckling, riket

- t.o.m. juli låg VLL under rikssnittet

Utfall per resursslåg

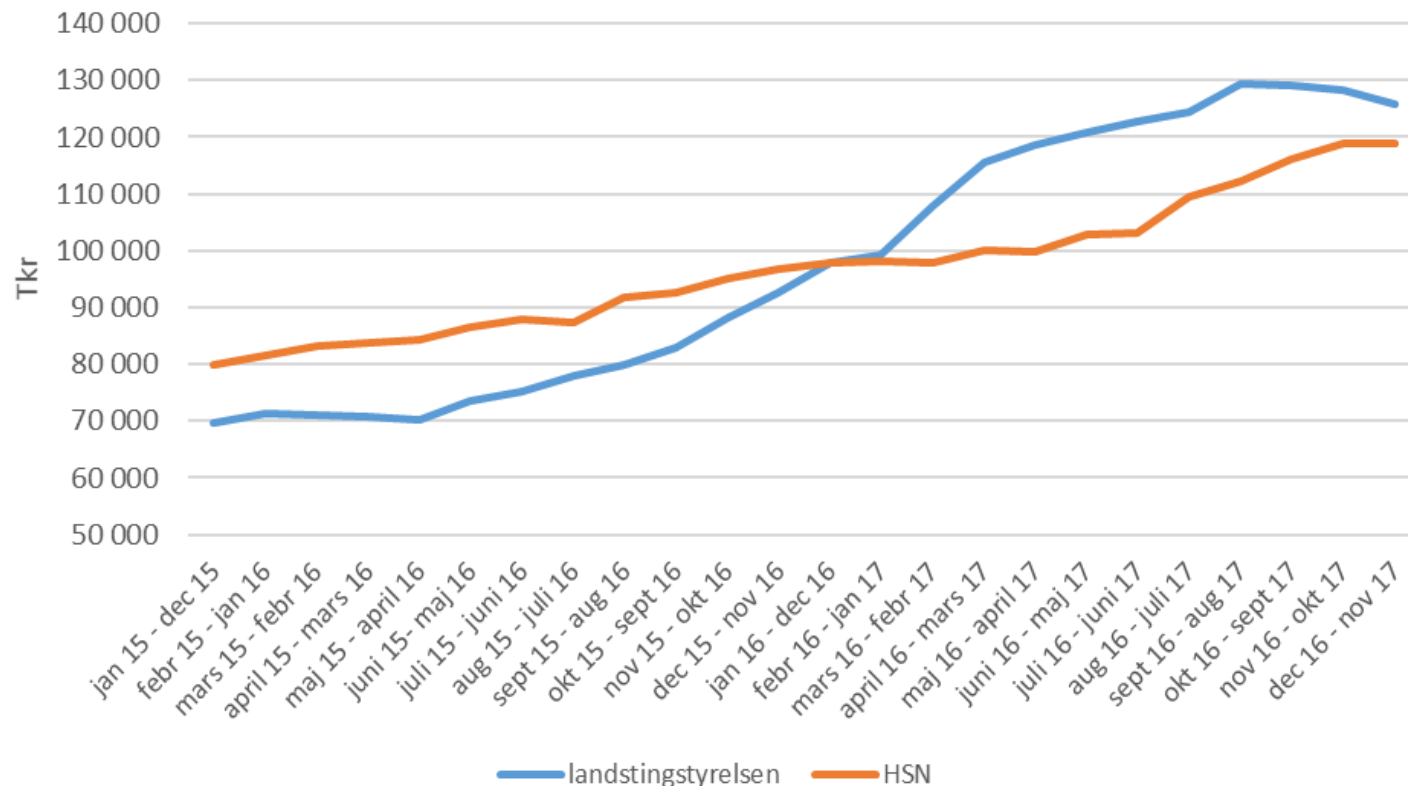
-60 % av budgetavvikelsen avser personalkostnader, vårdintäkter i linje med budget men utomlänsvård ökat med 5,7 % jmf med 2016

Ekonomiskt resultat Västerbottens läns landsting 2017 <i>Belopp i miljoner kronor (mkr)</i>					
	Utfall 2017	Utfall 2016	Kostnads- utveckling	Budget 2017	Budget- avvikelse
Intäkter	2 513	2 507	0,2%	2 527	-14
-varav vårdintäkter inkl lab/rtg	1 275	1 247	2,2%	1 276	-1
Personal	-6 599	-6 214	6,2%	-6 382	-217
Läkemedel	-915	-910	0,5%	-916	1
Medicinskt o tandv mtr	-491	-454	8,1%	-443	-48
Övrig direkt produktion	-427	-409	4,4%	-426	0
Köp av verksamhet o tjänster	-446	-422	5,7%	-419	-27
Utomlänsvård	-230	-218	5,7%	-196	-34
Fastighetskostnader	-308	-297	3,9%	-271	-37
Övriga kostnader	-1 053	-1 025	2,8%	-1 070	17
Verksamhetens nettokostnader	-7 955	-7 440	6,9%	-7 596	-360
Skatteintäkter	6 259	5 741		6 280	-21
Generella statsbidrag	1 617	1 603		1 534	83
Finansnetto	224	193		-64	288
TOTALT	145	97		155	-10

Kostnader hyrpersonal, LTS och HSN

-Kostnadsutvecklingen 2017 för hyrpersonal uppgår till 24 procent (48 mkr).

Totalt kostade hyrpersonal 44 mkr, varav hälften bedöms utgöra merkostnad.

Åtgärdsplaner 2017

- åtgärdsplanen på 53 mkr för hyrpersonal har inte gett effekt istället en ökning med 48 mkr

Åtgärdsplaner mkr och %	Plan	Utfall	
<u>Landstingsstyrelsen</u>			
VO Primärvård	36	3,5	
VO Service	12	3,0	
Summa LTS	48	6,5	14%
<u>Hälso- och sjukvårdsnämnden</u>			
VO Sjukhusvård	86	48	
Summa HSN	86	48	56%
Totalt VLL	134	54,5	41%

Engångssatsningar 2017

- 38 miljoner har genomförts, motsvarar 0,4 % av kostnadsökningen

Engångssatsning 2017 i mkr	LTS	HSN
Förbättra tillgängligheten		
korta köerna inom BUP och vuxenpsykiatri		8,0
Kompetensförsörjning		
vidareutbilda sjuksköterskor inom bristområden	5,5	
finansiera projektet "vårdnära service"		0,5
Digitalisering		
förbättra arbetsmiljön för medarbetare och öka tiden med patienterna	21,0	
finansiera plattformsmöten på distans	1,0	
Påskynda förbättringsarbetet		
utredningar för att ha ett bättre utgångsläge inför kommande år	4,0	
Summa	31,5	8,5

Effekter av satsningar tillgänglighet, kompetensförsörjning, digitalisering redovisas i årsrapporten.

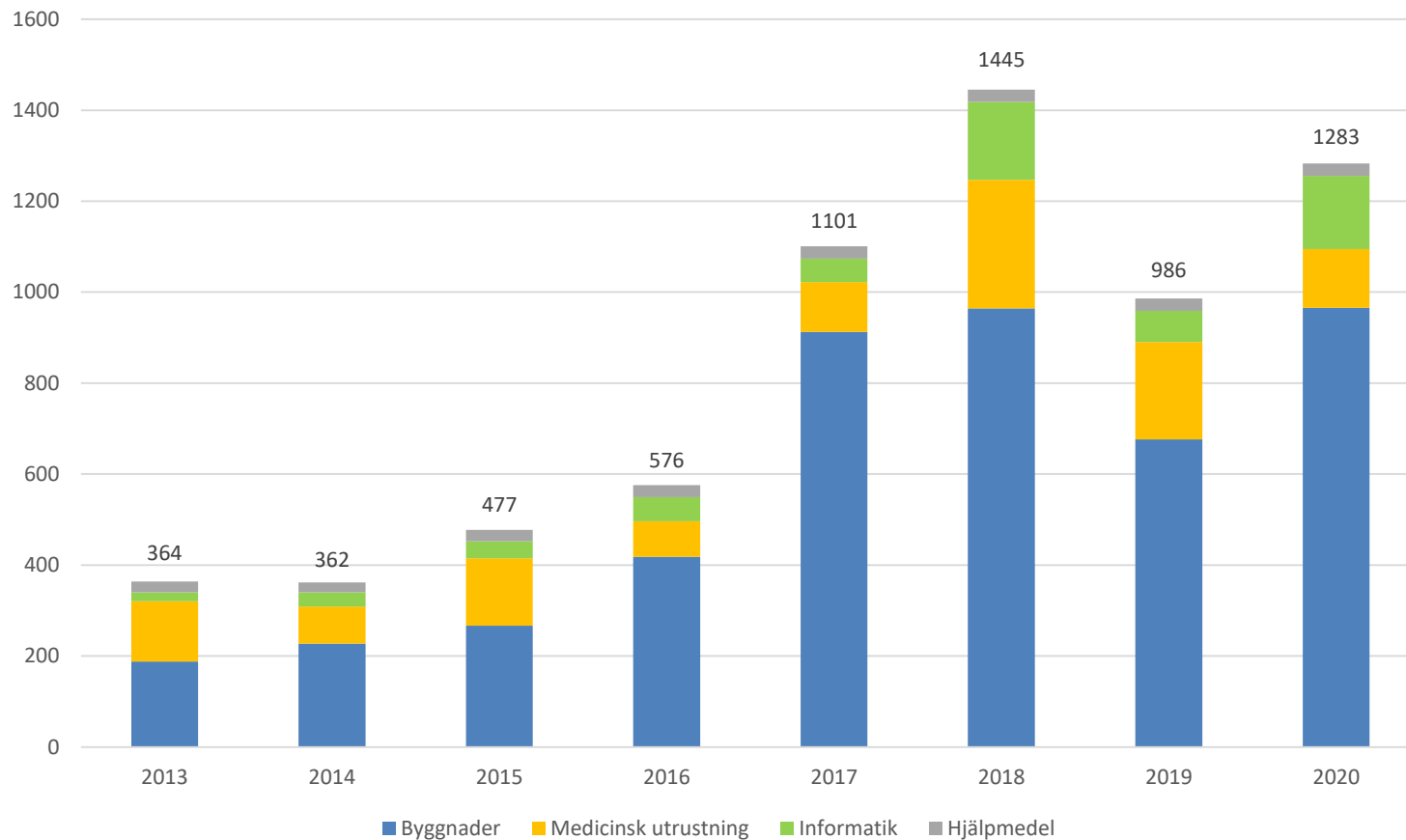
Finansiella poster

- omplaceringar gav 240 miljoner i reavinst

Finansiella poster 2017		Belopp i miljoner kronor (mkr)		
	Utfall 2017	Utfall 2016	Budget 2017	Budget-avvikelse
841 Utdelning aktier/andelar	60	62	38	22
842 Ränteintäkter	1	0	0	1
845 Ränteintäkt kundfordringar	1	1	1	0
848 Valutakursvinster	1	1	0	1
849 Vinst finansiella oms tillg	240	152	0	240
Finansiella intäkter	303	216	39	264
852 Räntekostnader	0	0	0	0
855 Räntekostn lev skulder	0	0	0	0
856 Bankkostnader	-2	-2	-2	0
857 Nedskrivn finansiell tillgång	0	0	0	0
859 Övr finansiella kostnader	-77	-20	-101	24
Finansiella kostnader	-79	-23	-103	23
Finansnetto	224	193	-64	288

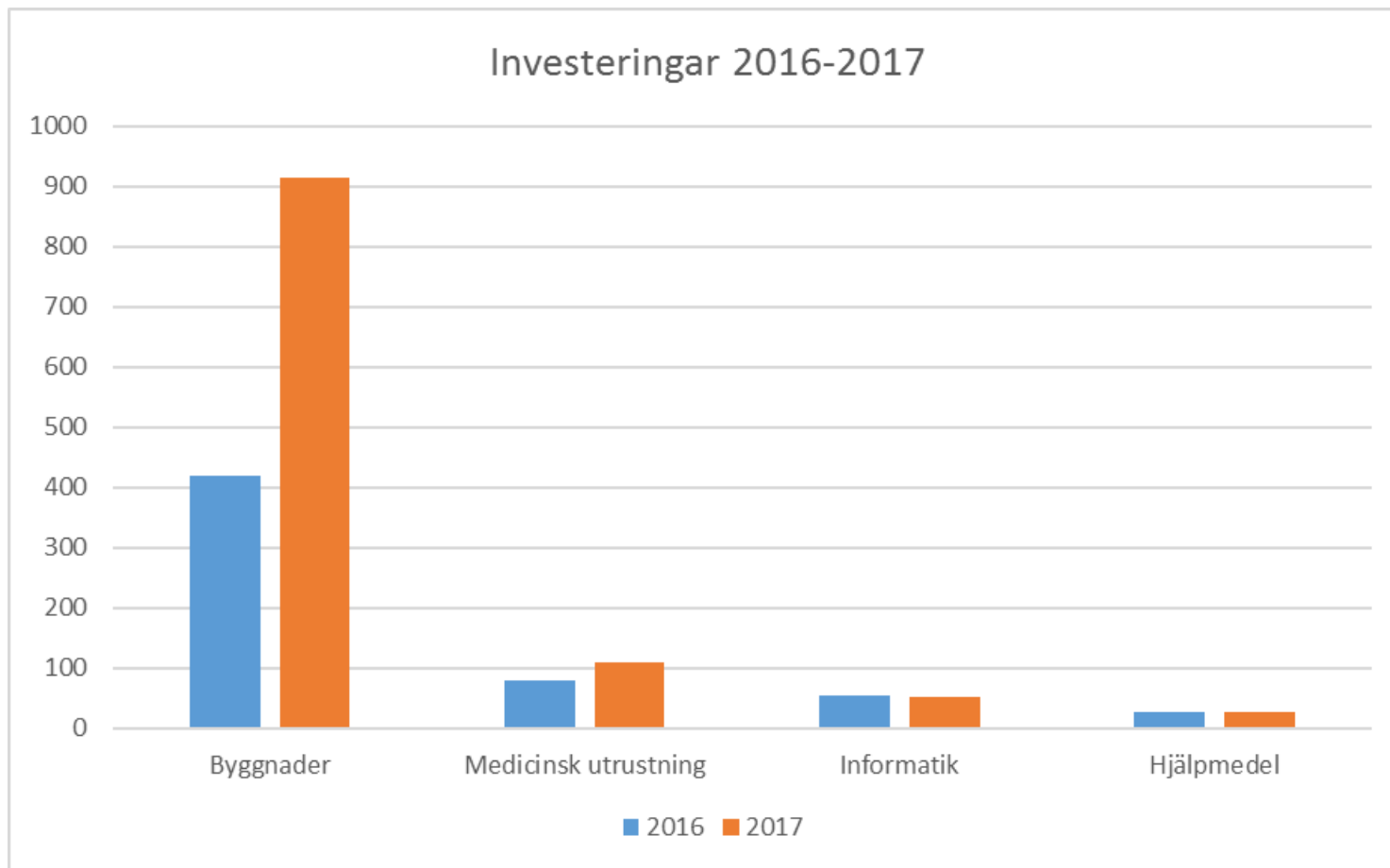
Investeringar

utfall 2013-2017 och plan 2018-2020, 30 % prognostiserad ökning 2019

Investeringar per kategori

-byggnadsinvesteringarna har mer än fördubblats mellan åren 2016-2017

Balansräkning, soliditet och täckningsgrad

BALANSRÄKNING, (mkr)				
	Koncernen 2017	Koncernen 2016	Landstinget 2017	Landstinget 2016
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Immateriella tillgångar (Not 1)	107	90	107	89
Mark, byggnader, tekniska anläggningar (Not 2)	2 984	2 269	2 977	2 263
Maskiner och inventarier (Not 3)	596	592	586	579
Finansiella anläggningstillgångar (Not 4)	54	55	52	53
Summa anläggningstillgångar	3 741	3 006	3 722	2 983
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Förråd (Not 5)	25	24	25	24
Kortfristiga fordringar (Not 6)	766	687	704	631
Kortfristiga placeringar (Not 7)	3 564	3 263	3 534	3 235
Kassa och bank (Not 8)	167	146	135	109
Summa omsättningstillgångar	4 523	4 120	4 398	4 000
SUMMA TILLGÅNGAR	8 265	7 125	8 120	6 983
EGET KAPITAL (NOT 9)				
- ingående eget kapital	1 853	1 755	1 827	1 731
- direktbokning mot eget kapital	0	0	0	0
- resultatutjämningsfond	0	0	0	0
- årets resultat	147	98	145	97
Summa eget kapital	2 001	1 853	1 973	1 827
AVSÄTTNINGAR				
Avsättningar för pensioner (Not 10)	3 780	3 509	3 775	3 505
Övriga avsättningar	1	1	0	0
Summa avsättningar	3 781	3 509	3 775	3 505
SKULDER				
Långfristiga skulder (Not 11)	500	98	496	91
Kortfristiga skulder (Not 12)	1 983	1 664	1 876	1 560
Summa skulder	2 483	1 762	2 372	1 651
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	8 265	7 125	8 120	6 983
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER				
Panter och jämförliga säkerheter	0	0	0	0
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna (Not 13)	5 458	5 643	5 454	5 623
Övriga ansvarsförbindelser (Not 14)	253	255	281	283

Soliditet i procent				
	2017	2016	2015	2014
Soliditet enligt blandmodellen	24,3	26,2	25,9	25,8
Soliditet enligt fullfonderingsmodellen	-42,9	-56,9	-56,8	-62,0

Täckningsgrad pensioner			
	2017	2016	Differens 2017-2016
Täckningsgrad bokfört värde	38,3%	35,4%	2,9%
Täckningsgrad marknadsvärde	43,8%	41,3%	2,5%

Kassaflödesanalys

-stärkt kassaflöde jmf med ifjol även när effekten av lån och ökade investeringar elimineras

KASSAFLÖDESANALYS (mkr)

	2017	2016	Diff
LÖPANDE VERKSAMHET			
Årets resultat	145	97	49
Justering för ej likvidpåverkande poster	619	532	87
Medel från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	764	629	136
Förändring kortfristiga fordringar	-73	37	-110
Förändring förråd	-1	0	-1
Förändring korta skulder	316	18	298
Kassaflöde löpande verksamhet	1007	684	324
INVESTERINGSVERKSAMHET			
Investeringar	-1099	-587	-512
Försäljning av anläggningstillgångar	13	26	-13
Kassaflöde investeringsverksamhet	-1086	-561	-525
FINANSIERINGSVERKSAMHET			
Förändring långfristiga skulder	405	-3	408
Kassaflöde finansieringsverksamhet	405	-3	408
Årets kassaflöde	325	120	206
Likvida medel vid årets början	3344	3224	120
Likvida medel vid årets slut	3669	3344	325

Sammanfattning bokslut 2017

- Verksamhetens nettokostnader -360 miljoner kronor
- Nettokostnadsutveckling på 6,9 procent
- Planerade åtgärder – ej nått plan. Kostnader för hyrpersonal ökat.
- Kostnaden för vård av länspatienter i andra landsting ha ökat jmf med 2016
- Vårdintäkter har ökat med 2,2 procent, ökningen av regionintäkter har skett i slutet av året
- Omsättning i värdepappersportföljen ger en reavinst på 240 miljoner kronor. Finansnetto + 224 miljoner kronor.
- Investeringarna uppgår till 1 099 (587) miljoner kronor.
- Kassaflödet +325 (+120) miljoner kronor